

[Nørskov.]

Paastand er ikke rigtig. Prisstigningen er vi selvfølgelig villige til at anerkende, og den blev f. Eks. ogsaa anerkendt paa De jyske Landboforeningers Delegeretmøde i Aarhus af Foreningens Formand, Hr. Landstingsmand Hauch, idet Hr. Hauch udtalte — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere denne og en anden Udtalelse —: „De sidste Maanedes Prisstigning paa adskillige af Landbrugets Ekspartikler føles selvfølgelig som en Lettelse for Landbruget, og dette skal ikke forbigaaes i Tavshed“. Men ingen ved jo, hvor holdbar denne Prisstigning vil være, idet vi ogsaa tidligere Aar paa dette Tidspunkt har haft en Prisstigning paa Smør, uden at den er blevet af varig Karakter. Men man maa i denne Forbindelse ikke glemme, at Landbrugets Udgifter ogsaa har været stigende. Det gælder baade Renter, Skatter, Lønninger samt Priser paa Maskiner og øvrige Forbrugsartikler, og der er ingen Udsigt til Nedgang paa disse Omraader.

Men naar vi taler om Landbrugets økonomiske Stilling, er det umuligt at se bort fra den Kendsgerning, at vort Hovederhverv i de sidste 7 Aar har været inde under en voldsom Krise, hvorunder mange Landmænd — ca. Halvdelen! — har mistet deres sidste Reserver. Det Tal, som i Foråret blev offentliggjort af Landbrugsraadet, og som jeg nævnte i en Tale her i Tinget den 5. Maj, aabenbarer et forfærdelig sørgeligt Perspektiv. Sidste Aars lille Høst bidrager yderligere til et daarligt Driftsresultat for det Regnskabsaar, som sluttede til Juli. Paa Grundlag af 160 jyske Landbrugsbedrifters Regnskaber opgøres Forrentningsprocenten for sidste Regnskabsaar til 2,2. Paa disse Brug har Arbejdsfortjenesten kun været 1 174 Kr. pr. Ejendom. Af disse 1 174 Kr. skal udredes personlig Skat og Forsikringer, Mad, Klæder og øvrige personlige Fornødenheder samt den ordinære Amortisation af Gælden.

Nu er landøkonomisk Driftsbureaus Opgørelse tilgængelig. Den omfatter ca. 200 Brug i hele Landet, og det viser sig, at den ikke afviger synderligt fra de specielle jyske Regnskaber, idet Forrentningsprocenten opgives til at have været 2,7 pCt. af den bogførte Værdi og kun 2,2 pCt. af Handelsværdien. Alle maa indrømme, at det er en meget lille Løn for det store og samfundsgavnige Arbejde, den danske Landbostand har udført i afvigte Aar.

Arbejdsfortjenesten har været saa lille, at Landmændene ikke har kunnet skaffe Penge til normal Vedligeholdelse af Byg-

ninger og Redskaber, et Forhold, vi fra vor Side længe har været opmærksomme paa, og i en Kronik i „Social-Demokraten“ af 13. Oktober peger cand. polit. Knud Korst paa samme Spørgsmaal og paavisar, at mange Landbrugsbygninger er i en miserabel Tilstand. Hr. Korst siger, at i Realiteten er der ubegrænsede Arbejdsmuligheder for vore Haandværkere paa dette Omraade, og det er rigtigt. Der ligger store Arbejdsmuligheder paa Landet ved Erstatning af gamle Avlsbygninger med nye og mere tidssvarende, ved nødvendige Reparationsarbejder o. lign., Arbejder, som Landmændene simpelt hen ikke har haft Raad til at lade udføre under den herskende Krise.

Men skal disse Muligheder udnyttes, er det en bydende Nødvendighed, at Landbruget bliver saaledes stillet, at Erhvervet kan lade disse nødvendige Arbejder udføre og derved give Beskæftigelse til vore Haandværkere, som i høj Grad trænger dertil. Haandværkerne er jo saa nøje knyttet til Landbrugserhvervets Kaar, at svigtende Betalingsvevne i dette Erhverv hurtigt forplanter sig til Landhaandværkerne, og Følgen er blevet, at mange Haandværkere er blevet fattige og har det smaat.

Der er under denne Finanslovbehandling talt om Erhvervslaanene til Haandværkerne og andre erhvervsdrivende og henstillet til den højtærede Finansminister, at der vises den største Hensynsfuldhed med Hensyn til Afviklingen af disse Laan. Jeg vil gerne slutte mig hertil og tilføje, at det er et Spørgsmaal, om Forudsætningen for Laanenes Tilbagebetaling ikke er bristet.

Endskønt der ogsaa paa andre Omraader er store Arbejdsmuligheder paa Landet, er det desværre saaledes, at Landbruget har saare vanskeligt ved at faa den nødvendige Medhjælp, samtidig med at Arbejdsløsheden stiger fra Maaned til Maaned. Man kan sige, at det er fuldkommen forrykte Tilstande, vi efterhaanden er kommet ind i paa dette Omraade. Her er i Sandhed meget at rette, men jeg synes, at Kendsgerningerne klart og tydeligt aabenbarer, at den af Regeringen gennem Aarene førte Politik ikke bringer nogen Løsning hverken paa dette eller paa andre Omraader. Den Ulighed i Erhvervsvilkaarene, som hersker her i Landet, bevirker, at Ungdommen drager ind til Byerne, medens Landbruget maa savne den nødvendige Medhjælp. Gennem Valutacentralen sker der en Varefordyrelse, der mærkes i alle Hjem, og som beriger de faa paa de manges